

Odborný dialóg a aktívna spolupráca s partnermi
pre väčšiu stabilitu podnikateľského prostredia
a posilnenie konkurencieschopnosti priemyslu
na Slovensku.

Pracovnoprávne opatrenia – rozbor zákona

Zákon č. 66/2020 Z. z., ktorým sa dopĺňa zákon č. 311/2001 Z. z. Zákonník práce v znení neskorších predpisov a ktorým sa dopĺňajú niektoré zákony (ďalej len „návrh zákona“)

Zákon bol schválený v skrátrenom legislatívnom procese v NR SR dňa 2. 4. 2020 a novelizujú sa ním nasledovné právne predpisy:

1. Zákon č. 311/2001 Z. z. Zákonník práce
2. Zákon č. 461/2003 Z. z. o sociálnom poistení v znení neskorších predpisov
3. Zákon č. 5/2004 Z. z. o službách zamestnanosti v znení neskorších predpisov
4. Zákon č. 43/2004 Z. z. o starobnom dôchodkovom sporení a o zmene a doplnení niektorých zákonov v znení neskorších predpisov
5. Zákon č. 124/2006 Z. z. o bezpečnosti a ochrane zdravia pri práci a o zmene a doplnení niektorých zákonov v znení neskorších predpisov
6. Zákon č. 448/2008 Z. z. o sociálnych službách a o zmene a doplnení zákona č. 455/1991 Zb. o živnostenskom podnikaní (živnostenský zákon) v znení neskorších predpisov

1. Zákon č. 311/2001 Z. z. Zákonník práce (ďalej len “Zákonník práce” alebo “ZP”)

Do Zákonníka práce sa vkladá nová, 11. časť, ktorá obsahuje osobitné ustanovenia v čase mimoriadnej situácie, núdzového stavu alebo výnimočného stavu.

Tieto ustanovenia predstavujú odchýlky od prvej až desiatej časti ZP, ktoré sa uplatnia v čase mimoriadnej situácie, núdzového stavu alebo výnimočného stavu a počas dvoch mesiacov po ich odvolaní. Jedná sa o nasledovné oblasti:

A) **PRÁCA Z DOMU:** Zavádza sa možnosť zamestnávateľa nariadiť zamestnancovi prácu z domu, ak to dohodnutý druh práce umožňuje a zároveň sa priznáva zamestnancovi právo vykonávať prácu z domu, ak neexistujú vážne prevádzkové dôvody, ktoré by to neumožňovali.

B) **OZNAMOVANIE PRACOVNÝCH ZMIEN:** Upravuje sa oznamovanie pracovných zmien zamestnancovi a to tak, že zamestnávateľ je povinný oznámiť rozvrhnutie pracovného času zamestnancovi najmenej dva dni vopred (doteraz týždeň vopred), ak sa so zamestnancom nedohodne na kratšej dobe, a s platnosťou najmenej na týždeň.

C) **ČERPANIE DOVOLENKY:** Čerpanie dovolenky je zamestnávateľ povinný oznámiť zamestnancovi najmenej sedem dní vopred a ak ide o nevyčerpanú dovolenku, najmenej dva dni vopred. Toto obdobie môže byť skrátené so súhlasom zamestnancom.

D) **OCHRANA ZAMESTNANCA:** Dopĺňa sa ochrana zamestnanca pred skončením pracovného pomeru (§ 64 ZP) a ochrana pri návrate do zamestnania (§ 157 ZP), ak zamestnanec využil dôležitú osobnú prekážku v práci na ošetrovanie chorého člena rodiny alebo starostlivosť o dieťa, resp. sa ho týka karanténne opatrenie povinnosť izolácie. Navrhuje sa, aby sa poskytovala ochrana na úrovni zamestnanca, ktorý je dočasne pracovne neschopný.

E) **NÁHRADA MZDY:** Ak zamestnanec nemôže vykonávať prácu celkom alebo z časti pre zastavenie alebo obmedzenie činnosti zamestnávateľa na základe rozhodnutia príslušného orgánu alebo pre zastavenie alebo obmedzenie činnosti zamestnávateľa ako dôsledku vyhlásenia mimoriadnej situácie, núdzového stavu alebo výnimočného stavu, ide o prekážku v práci na strane zamestnávateľa, pri ktorej patrí zamestnancovi náhrada mzdy v sume 80 % jeho priemerného zárobku, najmenej však v sume minimálnej mzdy. Týmto nie je dotknuté ustanovenie § 142 ods. 4 (možnosť 60 % náhrady mzdy, Ak to zamestnávateľ vymedzil v písomnej dohode so zástupcami zamestnancov).

Toto opatrenie sa zároveň nevzťahuje na zamestnancov subjektov hospodárskej mobilizácie, v ktorých bola uložená pracovná povinnosť.

2. Zákon č. 461/2003 Z. z. o sociálnom poistení v znení neskorších predpisov

A) **Predlžuje sa podporné obdobie v nezamestnanosti o jeden mesiac** poistencom, ktorí si do uplynutia pôvodného podporného obdobia v čase krízovej situácie, najmä v dôsledku situácie na trhu práce spôsobenej šírením ochorenia Covid-19, nedokázali nájsť prácu.

B) Rozšírenie nároku na vznik ošetrovného pre rodičov bezprostredne po skončení rodičovskej dovolenky

3. **Zákon č. 5/2004 Z. z. o službách zamestnanosti v znení neskorších predpisov (ďalej len "ZoSZ)**

A) Stanovuje sa, aby na účel poskytnutia príspevku podľa § 54 ods. 1 písm. e) ZoSZ (projekty na podporu udržania pracovných miest) **preukazoval žiadateľ sľenie podmienok podľa § 70 ods. 7 čestným vyhlásením**. Zároveň sa navrhuje, že ak úrad dodatočne zistí, že žiadateľ ku dňu podania žiadosti nespĺňal podmienky podľa § 70 ods. 7, bude žiadateľ povinný poskytnutý príspevok vrátiť.

B) Pri realizácii projektov na podporu udržania zamestnanosti podľa § 54 ods. 1 písm. e) ZoSZ sa **navrhuje výnimka povinnosti zápisu do registra partnerov verejného sektora** podľa zákona č. 315/2016 Z. z. o registri partnerov verejného sektora do 31. 12. 2020.

4. **Zákon č. 43/2004 Z. z. o starobnom dôchodkovom sporení a o zmene a doplnení niektorých zákonov v znení neskorších predpisov**

A) V čase trvania mimoriadnej situácie, núdzového stavu alebo výnimočného stavu vyhláseného v súvislosti s ochorením COVID-19 sa **ustanovenie § 27 ods. 10 písm. c)** (t. j. možnosť platby povinných príspevkov v hotovosti) **neuplatňuje**.

5. **Zákon č. 124/2006 Z. z. o bezpečnosti a ochrane zdravia pri práci a o zmene a doplnení niektorých zákonov v znení neskorších predpisov (ďalej len "Zákon o BOZP")**

A) **Odkladá sa plnenie povinnosti zamestnávateľa oboznámiť zamestnanca podľa § 7 ods. 3 Zákona o BOZP** (napr. pri prijatí do zamestnania, preložení na iné pracovisko, zaradení alebo prevedení na inú prácu) počas mimoriadnej situácie, núdzového stavu alebo výnimočného stavu vyhlásených v súvislosti s ochorením COVID-19

B) **Spočívajú lehoty na vykonanie opakovaného oboznamovania podľa § 7 ods. 5 Zákona o BOZP**. Všetky lehoty podľa § 7 ods. 5 zákona, ktoré z dôvodu spočívania, majú uplynúť v priebehu jedného mesiaca po odvolaní krízovej situácie ako aj lehoty, ktorých koniec reálne pripadol na čas jedného mesiaca odo dňa odvolania krízovej situácie, hoci nespočívajú, tak budú zachované, ak zamestnávateľ splní povinnosť do jedného mesiaca, tzn. aj na 30 alebo 31 deň odo dňa skončenia krízovej situácie, hoci pôvodná lehota mu uplynie skôr. Uvedený postup sa uplatní len vtedy, ak nie je objektívne možné splniť oboznamovaciu povinnosť v pôvodnej lehote a nesplnenie uvedených povinností bezprostredne a vážne neohrozí život a zdravie

C) Obdobný postup ako v písmene B) **sa uplatní aj pri iných lehotách** podľa Zákona o BOZP, ktoré sú uvedené v tomto návrhu zákona

6. **Zákon č. 448/2008 Z. z. o sociálnych službách a o zmene a doplnení zákona č. 455/1991 Zb. o živnostenskom podnikaní (živnostenský zákon) v znení neskorších predpisov**

A) **Umožňuje sa vláde Slovenskej republiky v čase vyhlásenia mimoriadnej situácie, núdzového alebo výnimočného stavu nariadením osobitne ustanoviť výšku, podmienky poskytovania, vyplácania, čerpania, vrátenia a zúčtovania finančného príspevku** poskytovaného obciam, poskytovateľom zriadeným alebo založeným obcami a neverejným poskytovateľom vybraných druhov sociálnych služieb.